

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 11-55-62.
 Postatakarékpénztári csekkszámja száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 49. szám.

December hó 8.

A magyar összefogás

gyönyörű és meggyőző eredménye az a sokszáz ház, amely alig néhány hét alatt épült országszerte a tavaszi árvíz nyomán összeomlott porták helyén. Ennek az összefogásnak a jelentőségét Teleki Pál gróf miniszterelnök méltatta az alpári új házak felavató ünnepségén, amikor rámutatott arra, hogy a háboru előtti elbizakodottság helyébe az önmagunkba vetett bizakodás lépett, amely hatalmasabbá, erősebbé tette a még mindig csonka országot, a háboru előtti Magyarországnál. A magyar társadalom összefogása, a sorsközösség tudata építette fel az új házakat és csak ezek az érzések, ez a nagy magabizás építheti fel az új szentistváni Magyarországot is...

Az új Magyarországról

hozunk, aránylag kicsi áldozatot akkor, amikor nemcsak magyaros fegyelmelzetséggel és belényugvással fogadjuk a kormány takarékosági rendszabályait, hanem lelkiismeretesen és az egész vonalon alkalmazkodunk is azokhoz. Akkor, amikor világszerte felüti fejét a nélkülözés, az életszínvonal leszállításának kényszere, istenkáromlás lenne paraszkozni azért, mert „már” éjféltájban bezárják a szórakozóhelyeket; mert hetenként egyszer csak egytál étel kerülhet asztalunkra; mert takarékoskodni kell a cukorral, a zsírral és csinyján kell bálnunk a petróleummal, tüzelővel, ruhaszöveggel. Ma mindenkinek meg kell hoznia ezeket az áldozatokat, kicsit közelebb kell kerülnie mindenkinek azokhoz, akik a „rég jó világban” holtukig még ennél is sulyosabb takarékosági rendszabályok figyelembevételével éltek, nem azért, hogy takarékoskodjanak, hanem azért, mert — nem volt nekik semmijük. Így jöhet el csak az a kor, az az új Magyarország, amelyben megszűnnek majd a kiáltó ellentétek és mindenkinek, aki kötelességét ellátja, kijár az emberséges élethez való jog...

A békebontó Románia

az egyetlen délkelet-európai ország, amely nem tud beleilleszkedni az új európai rendbe. Feltámadt a balkáni izi vérbosszu rendszere és a megvesztegetésre, panamára alapozott országban folyik a véres felelősségrevonás. Volt államférfiak, politikusok, tudósok százait öldösik le a fékevesztett szélsőségesek ugyanakkor, amikor a felelős vezetők nem

győzik hangsúlyozni, hogy minél tökéletesebben alkalmazkodni kívánnak a Tengelyhez, amelynek nincs más kívánsága a délkelet-európai államokkal szemben, mint, hogy a békét, rendet és a termelő munka lehetőségét biztosítsák. Eltekintve

azonban attól, hogy Románia képtelen a belső rendet biztosítani és az ország a polgárháboru felé halad, az ország hivatalos tényezői olyan kijelentéseket is tesznek, hogy nem mondanak le Erdélyről, tehát nyíltan szembehelyezkednek a bécsi

döntéssel... Azt elfelejtik a romániai eseményekért felelősek, hogy minden olyan kormányzat, amely képtelen a belső rendet biztosítani, voltaképpen saját léte erkölcsi jog-alapjáról mond le...

TELEKI PÁL GRÓF MINISZTERELNÖK:

„Nem nézhetjük, hogy egy belső zürzavart a magyargyűlölet szításával vezessenek le”

Erélyes tiltakozás a bécsi döntés ellen lázító gyulafehérvári gyűléssel szemben

Az Erdély egy részét Magyarországhoz csatoló második bécsi döntés és Romániának Antonescu államvezető irányításával a tengelyhatalmakhoz való csatlakozása után nagy megdöbbenést keltenek világszerte azok a politikai tömegmészárlások, amelyek heves lázroham gyanánt rázák meg a mai Romániát.

A vasgárdisták Codreanu-nak, kivégzett vezérüknek emlékét Ploestiben iszonyu emberáldozatokkal ünnepelték meg. A jilavai vérfürdő és a nyomában másutt is folytatott politikai gyilkosságok az előző politikai rendszerek minisztereit, tábornokait, magasrangú tisztviselőit és politikai szereplőit követelték áldozatul. Meggyilkolták Jorga volt miniszterelnököt is. Károly király volt nevelőjét, Románia legismertebb tudósát, akinél senki nagyobb odaadással nem harcolt Nagy-Románia létjogosultságáért.

A nagy megpróbáltatások után, amelyek a szerencsésjéjétől elkényeztetett országra az utóbbi hónapok folyamán csöstell zudultak, félelmetes következetességgel sorakoznak ezek a vérengzések. Az erőszak mindig újabb erőszakot szül. Az erőszak, az önbíráskodás azonban megoldáshoz nem vezethet. Az ilyen kétségbeesett eljárások igazi áldozata mindig az állam és a társadalom, ahol felbomlott a belső rend és meglazult a fegyelem.

A román kormány saját nyilatkozata szerint ura a helyzetnek s a román rádió szerint „Romániában a legteljesebb rend és fegyelem uralkodik.” De viszont Belgrádból azt jelentik, hogy „Románia még nem került ki az anarchia állapotából.”

A vasgárdisták gyulafehérvári fogadalma, amely szerint „a párt zászlaja alatt harcolnak Erdély visszacszerzéséért,” s

az a tény, hogy Antonescu államvezető is visszaköveteli Erdélyt, egyre szükségesebbé teszi, hogy Magyarország különös figyelemmel kísérje a zürzavaros romániai eseményeket,

mert ez a hangulat a romániai magyar kisebbség helyzetét illetően könnyen adhat okot súlyos aggodalmakra.

A beszéd, amelyet Paál Gábor, az erdélyi képviselők vezetője, tartott a magyar képviselőházban, már élesen rávilágított a romániai magyarok súlyos üldöztetésére és szenvedésére. Az utcákon nem mernek magyarul beszélni. Éjjel felköltik ágyaikkól a magyarokat és atyba-föbe verik. Paál Gábor a kormány közbelépését sürgette a romániai magyarüldözés ellen.

A romániai magyarüldözés és a gyulafehérvári román gyűlésen elhangzott beszédek tárgyában szólalt fel a magyar képviselőház december 3-i ülésen Rajniss Ferenc képviselő is. A Ház állandó izgalma között fejtegette, hogy

a hírhedt gyűlés vezetői a román határok megcsönkítéséről beszéltek, s az egyik szónok fogadalmat tett, hogy a románság nem felejtje el soha a szent határokat.

— Kétségtelenül megállapítható — fejezte be szavait Rajniss Ferenc —, hogy Horia Sima beszéde is megsértése a bécsi döntésben foglalt ígéreteknek és egyenes izgatás a tengelyhatalmak döntése ellen. Mi az igazságért élni és halni tudunk, ezt tudnia kell Romániának. A magyar fegyelmelzett lemondás és a román mohóság összeegyeztethetetlen. Ha Románia nem tudja ezt megtanulni, a magyar nemzettel kerül szembe, amitől az Isten óvja...

A felszólalásra Teleki Pál gróf miniszterelnök lapunk más helyén ismertetett beszéde során válaszolt és a következőket mondotta:

— Hivatalos román vezetők részéről elhangzottak kijelentések, melyekről beszélnünk kell. A tengellyel szemben érzett barátságunknál fogva, a tiszteletnél fog-

va, különösen pedig az adott szó erejénél fogva.

— Mi a román kijelentésekre nem felelhetünk hasonlókkal, mert ez nem lenne hozzánk méltó.

De felemeljük tiltakozó szavunkat egyszerűen, nyugodtan és határozottan. Mert nem nézhetjük, hogy egy belső káoszt a magyargyűlölet szításával vezessenek le.

— Meg kell állapítanom, hogy nálunk a román nép elégedett.

Teleki Pál gróf miniszterelnök erélyes állásfoglalását élénk helyesléssel vette tudomásul a Ház, de ugyanugy fogadja a magyar közvélemény is.

Meg kell említenünk e helyütt, hogy a romániai feszültség úgy a német, mint az olasz körökben kedvezőtlen benyomást keltett. Sem Németország, sem Olaszország nem gondolnak arra, hogy olyan kérdést, amelyet már egyszer megoldottak, újból elővegyenek és újabb revíziót eszközöljenek rajta. Belgrádi értesülés szerint német hivatalos körök Antonescu beszédével kapcsolatban felháborodásukat fejezik ki, Horia Sima beszédét pedig elítélik.

Huszéves a VITÉZI REND

Magyarország főméltósága kormányzója, a Vitézi Rend főkapitánya, az intézmény huszéves fennállása alkalmából legfelsőbb kéziratot intézett vitéz Hellebronth Antal titkos tanácsos, ny. tábornokhoz, a Vitézi Rend helyettes főkapitányához és köszönetét fejezte ki a Rend tagjainak munkásságukért. A kormányzó ur egyben a jubileum alkalmából a Vitézi Rend több tagját kitüntette.

POLITIKA

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE

A képviselőház november 28. és 29-iki ülésén folytatta a felhatalmazási javaslat vitáját. A magas színvonalu vita során a felszólalók csaknem kivétel nélkül a szegedi gondolat minél tökéletesebb érvényesítésének szükségességét hangoztatták és rámutattak a nemzetiségi kérdés megoldásának fontosságára.

A megajánlási javaslat december 2-iki vitájának szónokai sorában Paál Gábor erdélyi képviselő az erdélyi magyarság legsúlyosabb kérdéseit tette szóvá és a Székelyföld és a trianoni ország jogrendszerének egységesítésével előálló problémákat fejtegette, majd katonai népszervezet létesítését sürgette a székelység számára. Megrázó szavakkal emlékezett meg a határon túl maradt magyarság szenvedéséről; tiltakozott a cimkőség ellen végül azt a felhívást intézte a magyar politikai világhoz, hogy a feszültség csökkentésével, a pártoskodás megszüntetésével készítsék elő a nemzetet a ráváró feladatok elvégzésére.

A képviselőház december 3-i ülésén fejezte be a felhatalmazási javaslat vitáját. Az ülésen elhangzott napirend előtti felszólalást és Teleki Pál gróf miniszterelnök beszédének a román okvetetlenkedéssel foglalkozó részét lapunk más helyén ismertetjük.

A napirenden szereplő törvényjavaslathoz elhangzott felszólalások sorában Csizmadia András a család- és földművelési miniszterelnöknek a földművelésügyi törvényjavaslat kiterjesztését kérte és sürgette a kis- és középbirtokosok körházi kezelésével kapcsolatos kérdések rendezését.

A számos és magas színvonalu felszólalásra közel háromórás beszédben válaszolt Teleki Pál gróf miniszterelnök, aki vitázó beszédében a magyar kül- és belpolitika összes megoldásra váró feladatait részletesen megvilágította.

Beszéde bevezető részében kifejtette, hogy az ország nagy feladatai két nagy körre oszlanak. Az egyik az átforgalmazás, a jövőre való felkészülés nagy feladatait foglalja magába, a másik a gazdasági helyzet és a honvédelmi feladatok kérdés-csoportját öleli fel. A miniszterelnök ezután részletesen foglalkozott a mostani világhelyzet eredményezte külpolitikai adottságokkal és a gazdasági élet átforgalmazásával, ami elkerülhetlenné teszi számunkra is a természetü kazdálkodásra való áttérést. Kifejtette, hogy állami életünket, az országgyűlést és közigazgatásunkat is megfelelően meg kell reformálni.

A nemzetnevelés kérdéseinek taglalása kapcsán a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a parasztságból kell a magyar nemzetnek megerősödnie és kihevernie a mult század liberális, zsidó szellemiségű elnevelésének hatásait. A továbbiakban hangoztatta a miniszterelnök az új zsidótörvény megalkotásának szükségességét, hogy az ország gazdasági élete ne legyen zsidók, félzsidók, vagy úgynevezett stróhmännök kezében. A nemzetiségi kérdés érintése kapcsán hangoztatta, hogy a társadalmi munkának oda kell irányulni, hogy a haza minden polgára tisztelje és szeresse egymást.

A rend és a fegyelem fenntartásának szükségességét hangsúlyozta, ezután majd rámutatott arra, hogy szövetségeseink háboruban vannak,

mi sem élhetünk tehát jól akkor, amikor a tengelyhatalmak népe a leg-erősebb korlátozások között él. Ha kell fázunk és éhezünk az ő oldalukon, ez számunkra becsület dolga és becsület érzése. Vázolta ezután az európai országokban életbeléptetett közéleti korlátozásokat, majd bejelentette, hogy

kenyérlisztünket 15 százalékkal kukoricaliszttal és 25 százalékkal burgonyával fogjuk keverni és csak huszonnégy órai tartás után hozzuk forgalomba. A makaróni és szárított tésztafélék forgalmát korlátozzák, péksütemény és kalács forgalombahozatalát megtiltják; a zsirjegyet elveszik az ortodox zsidóktól, akik azt amúgy sem használják; a világitást is korlátozzák.

A földreformkérdésre térve rámutatott a miniszterelnök arra, hogy az ország különböző vidékein különböző méretű birtoktestekre van szükség.

A miniszterelnök beszédét annak hangsúlyozásával fejezte be, hogy

minden kérdést a nemzet általános érdekei szempontjából kell megítélni, mert csak így tudjuk a nemzet gazdasági életét egy alátámasztani, hogy helyét az új Európában megtalálja.

A miniszterelnököt beszéde után nagy lelkesedéssel ünnepelte a Ház, majd a felhatalmazási törvényjavaslatot általánosságban is, részleteiben is megszavazták.

A képviselőház legközelebbi ülését december 10-én tartja.

DECEMBER 16-ÁN ÖSSZEÜL A MÉP ORSZÁGOS TANÁCSA

A Magyar Élet Pártja országos tanácsát az országos pártvezetőség december 16-án, délelőtt fél 12 órára Budapestre összehívta. Az országos tanács ülésén a kormány tagjai, valamint a párt felsőházi és képviselőházi törvényhozóin kívül mintegy 800 tisztségviselő vesz részt.

A Magyar Élet Pártja országos tanácsülése a magyar belpolitika rendkívül jelentős eseménye lesz, mert azon

Teleki Pál gróf miniszterelnök előreláthatólag nagyfontosságú bejelentéseket tesz.

A miniszterelnökön kívül Csáky István gróf külügyminiszter, vitéz Lukács Béla országos pártelnök és Antal István igazságügyi államtitkár fognak még beszédet mondani.

UJ TITKOS TANÁCSOSOK

Magyarország főméltósága kormányzója Varga József dr. kereskedelem- és iparügyi minisztert, valamint Radocsay László dr. igazságügy-minisztert m. kir. titkos tanácsossá nevezte ki.

VARGA JÓZSEF OLASZORSZÁGBAN

Varga József, a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter Host-Venturi olasz közlekedésügyi miniszter meghívására és a dunavidéki olasz-magyar gazdasági együttműködés munkatervének megbeszélése végett november 24-én Rómába utazott, ahol ünnepiesen fogadták. A magyar minisztert november 25-én III. Viktor Emmanuél olasz király és császár, 26-án pedig a pápa fogadta magánkihallgatáson.

A miniszter, miután megtekintette Észak-Olaszország ipartelepeit is, december elsején visszaérkezett Budapestre, ahol elragadtatással nyilatkozott a látottakról és hálásan emlékezett meg a szívélyes fogadtatásról, amelyben része volt.

TAKARÉKOSSÁG!

A november 29-én megtartott minisztertanács elhatározásából kormányrendelet jelent meg, amely nagyfontosságú takarékoskossági rendszabályokat léptet életbe.

A szénvel való takarékoskodás érdekében elrendelte a kormány, hogy az ország egész területén 25%-kal csökkentik a közvilágítást,

ugy természetesen, hogy a forgalmi és közbiztonsági szempontok ne szenvedjenek ezáltal. Megtiltja a rendelet, hogy az üzletek bezárása után a kirkakatotat kivilágítsák és beszüntetnek mindenféle reklámvilágítást.

Budapesten félegy, vidéken fél-tizenkét órákor be kell zárni az összes nyilvános étkező és

szórakozó helyeket.

Az élélmiszertakarékoskodás érdekében a vendéglőkben és az éttermekben csak kétféle leves, egyféle előétel, egyféle husétel, négyféle főzelék — két száraz- és két zöldfőzelék — kétféle sült és kétféle tészta szerepelhet az étlapokon. Ezenkívül

országszerte a hét egy-egy napján kétféle „egytál-ételt“ szabad csak feltálni.

A kormányzat elvárja minden magyar embertől, hogy a mai rendkívüli időkhöz alkalmazkodva, minden téren takarékoskodni fog, mert fegyelmezett magatartásával a nemzeti társadalom egyetemes érdekeit szolgálja mindenki.

A munkabérlpolitikának a szociális és a termelési szempontokat is figyelembe kell venni

Az Országos Gazdasági Munkabérmegállapító Bizottság december 2-án, Bárczay János földművelésügyi államtitkár elnökletével ülést tartott, hogy a vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságok számára a kötelező irányelveket megállapítsa. Az ülésen résztvett Jurcsák Béla termelési kormánybiztos is.

Bárczay János államtitkár beszédében hangsúlyozta a bizottságok munkájának jelentőségét és rámutatott arra, hogy

a mezőgazdaságban érvényesít-

tett munkabérlpolitikának a szociális és a termelési szempontokat is figyelembe kell vennie.

Ha a két szempont közt nem sikerülne az egyensúlyt biztosítani, ez drágulást vonna maga után, ami viszont lehetetlenné tenné a szociális szempontok érvényesítését.

Az államtitkár beszéde után Pernecky Béla miniszteri osztálytanácsos terjesztette elő előadói javaslatát, amelyet kisebb módosításokkal elfogadott a bizottság.

A nagy háboru eseményei a második év 14. hetében

A diplomáciai csatározások, amelyek a mult hetekben az események előterébe léptek, egyelőre lecsendesedtek. Berlinben, ahogy a német sajtó jelzi, fontos diplomáciai eseményeket várnak a jövő hétre. Hogy mit, nem tudatják.

F héten megelénkultek a hadműveletek. Szardíniánál hatalmas tengericsata folyt az olaszok és angolok között. Mindkét hajórajnak több hajója megsérült. A németek többször bombázták Londont s a nagyobb kikötőket és gyárvárosokat. Plymouth hajóépítő telepeit felgyújtották. A német torpedórombolók az angol partokig nyomultak előre. Southampton a legnagyobb méretű bombákkal támadták a németek, a városban és környékén történt nagy rombolást az

angol jelentés is elismeri. Hatalmas eredményt értek el a német tenger-alattjárók is.

Egyetlen nap alatt 160.000 tonnányi hajóteret süllyesztettek el.

Az olasz-görög háboru fejleményeiről nehéz összefüggő képet alkotnunk. A Szovjet katonai szaklapja szerint olasz részről nemsokára döntő támadás várható. Erre már az olasz főhadiszállás közleményei is céloztak, s Mussolini beszéde után valószínű is, hogy az lehetőség szerint hamar be is következnek.

A hét krónikájához tartozik, bár nem háboru esemény, hogy Németország és Románia között december 4-én tízéves gazdasági szerződés jött létre.

Dohánybeváltási időpontok

A M. Kir. Dohányjövédéki Központ igazgatósága most tette közzé az 1940. évben a M. Kir. Dohányjövédék részére engedéllyel termelt dohánylevelek beváltására kiküldött bizottságok működésének tartamáról szóló kimutatást. Az egyes beváltási állomásokon a dohánybeváltás tartama a következő: Budapest december 9—21 és január 3—22; Battonya december 9—21 és jan. 7—15; Beregszász dec. 9—21 és január 7—15; Békéscsaba december 9—19; Debrecen december 9—21 és január 3—17; Érsekújvár december 9—21 és január 3—24; Fadd december 9—21 és január 3—18; Hajdudorog december 9—21 és január 3—14; Jászberény december 9—20; Jászkesér december 9—12; Kápolna december 9—21 és január 3—18; Kiskunfélegyháza december 9—16; Kisvárdá december 9—20 és január 3—16; Komárom december 9—21 és január 3—21; Léva december 9—21 és január 7—15; Mezőkövesd december 9—19 és január

7—11; Miskolc december 9—21 és január 7—17; Nagyatád december 9—21 és január 3—24; Nagydorog december 9—21 és január 7—15; Nagykálló december 9—20 és január 3—20; Nagyléta december 9—12; Nagytárnány december 9—21; Nyírbátor december 9—21 és január 3—22; Nyíregyháza december 9—21 és január 3—17; Pólgár december 9—21 és január 3—16; Rakamaz december 9—21 és január 3—23; Rimaszombat december 9—13; Szolnok december 9—21 és január 7—14; Tiszaroff december 9—14; Vásárosnamény december 9—21 és január 3—17. A keleti és erdélyi ország-részek dohánytermésének beváltására a határidőket később fogják kitűzni.

Haszonbérlet

Haszonbérbe adó Gyűrűben 115 hold föld, prima, mindent termő; köves ut, vasútállomás mellett, nagyon olcsón, igen kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet kenderesi Szabó Gyula földbirtokosnál, Püspökudány, Pölttenberg-utca 5. szám.

Nem gazdaságos a sertés- és háromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshelyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULIZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-utca 84. Hsz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
480 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Jubiláló szövetkezeteink

Irta: Plósz István országgyűlési képviselő

Az aldebrői ötféle szövetkezet közül négynek jubileumi esztendeje van, ami örvendetes esemény egy község életében.

Habár a mai nagy világesemények, történelmi idők forгатagában alig érdekli az embereket, hogy mi történik egy szerényen meghuzódó, szorgalmas hevesmegyei falucskában, mégis éppen azért, mert az egész Európa, sőt az egész világ új gazdasági berendezkedés előtt áll, rá kívánnak mutatni arra, hogy ezen a téren a szövetkezeteké a jövő. A szövetkezeti eszme az, amely a legjobban felel meg a mai korszellemnek. Aldebrői szövetkezeteink mutatják, mi mindenben lehetnek az emberek az önségély alapján egy önmaguknak, mint egymásnak segítségére.

December 20-án lesz negyven esztendeje annak, hogy megnyitottuk községünkben a Fogyasztási Szövetkezetet; 20 éve az OKH kebelében a Hitelszövetkezetet, 15 éve a Szeszfőző Szövetkezetet, 12 éve pedig a Cséplőgép Szövetkezetet alapítottuk, 5 éve az önségélyen alapuló Állatbiztosító Szövetkezet alakult meg. Az ötféle szövetkezet közül négynek — a sors véletlen játéka folytán — jubiláris esztendeje van.

Különösen a negyvenéves Fogyasztási Szövetkezet alakulásának történetét szeretném dióhéjban összefoglalva szövetkezeti testvéreim elé vázolni.

Szövetkezetünk — mint szövetkezet testvéreim láthatják — abban az időben alakult, amikor gróf Károlyi Sándor, a szövetkezetek atyja, vívta erős harcát a liberális gazdasági rendszer akkor még korlátlan hatalmu uraival; amikor a korlátok nélküli gazdasági szabadságban az a felfogás jutott érvényre, hogy a gazdasági téren minden meg van engedve. Községünkben is három idegen fajú család folytatott akkoriban közigazgatási tevékenységet. Látván ezt, néhány lelkes idősebb gazdátársammal, több, mint egyévi fáradságos munkával tudtuk csak megalkotani 1900 december 20-án a Hangya kötelékében fogyasztási szövetkezetünket.

1100 korona befizetett üzletrészfőkével a második évben már saját házában helyezkedett el szövetkezetünk, a harmadik évben pedig az előbb említett „közigazgatási tényezők” eltávoztak községünkben. Azóta nélkülük is egész szépen lebonyolítjuk közigazgatási életünket.

1920-ban megalakítottuk a Hitelszövetkezetet, amely ellátja községünk hitelét és ez is saját helyiségében van. Itt meg kell említeni, hogy a nehéz idők közepette is csak 4 védettgazda-adós volt a községben.

1925-ben megalakult a Szeszfőző

Szövetkezet, amely tagjainak a legmesszebbmenő segítséget nyújtja.

1928-ban — 12 éve — alakult meg a Cséplőgép Szövetkezet a Máv-Gépgyárból vásárolt két Fordson-traktorral és cséplővel cséplé el csak a szövetkezet 130 tagjának a termését, a legnagyobb rendben, tagjai megelégedésére. A gépeket már teljesen kifizettük, csak az esetleges üzemi javítási költségek terhelik a szövetkezetet.

Az ötödik — az Állatbiztosító Szövetkezet — 1935-ben alakult, amelynek minden gazda tagja lehet, aki kötelezi magát arra, hogyha valamely tag állata kényszervágás alá kerül vagy elhull, a megállapított károssegyszószott hányadát megfizeti.

Meg kell jegyezmem, hogy szövetkezeteinket mind egyszerű polgáremberek vezetik. A szövetkezeti eszme nemcsak gazdasági tényező, de nevelő, tanító is. Szövetkezetünkben még nem volt idegen községből boltkezelő, és hogy mennyire nem áll az, hogy csak a zsidó faj termelt a ke-

reskedelemre, bizonyítja az a tény, hogy községemből — amely 1480 lelket számlál — közel 30 azoknak a száma, akik az ország különböző községeiben mint szövetkezeti boltkezelők működnek.

Ime, ez a mi szövetkezeti világunk dióhéjban összefoglalva. Már most, ha a szövetkezetek minden fajtáját — mint például a tejszövetkezeteket, bérlőszövetkezeteket, munkavállalók szövetkezetét, a paprika- és más termelőszövetkezeteket, stb.-t — is számba vesszük, amelyek mind a gyengék összefogásából, az egymáson és önmagunk megsegítéséből állnak, akkor le kell vonni azt a kézzelfogható tanulságot magának a népek, a kormányzatnak, de a szövetkezetek ellenségeinek is, hogy

a szövetkezet az az intézmény, amely a legjobban beilleszthető az új gazdasági rendbe.

Két tényező szükséges: önzetlen vezetők és hűséges tagok, ha ilyenek vannak, akkor magunk irányíthatjuk közigazgatási életünket, még pedig alkotmányos eszközökkel, s így megoidhatjuk a zsidókérdést is.

Országos értekezlet vitatta meg az agrárhitelek fontos kérdéseit

Megírta a Vasárnap, hogy másfél évtizeddel ezelőtt alakult meg Rómában a Nemzetközi Mezőgazdasági Hitelügyi Konferenciák Intézménye, amelynek első nemzetközi értekezletét az idén kellett volna Budapesten megtartani. Erre a nagyszabású konferenciára a világpolitikai események miatt nem kerülhetett sor, helyette az egyes országok nemzeti bizottságai tartottak hitelügyi értekezleteket a római központ kezdeményezésére. A magyar bizottság mezőgazdasági hitelügyi értekezlete, nagyarányú érdeklődés mellett, december 4-én zajlott le az OMGE nagytermében Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a Nemzetközi Mezőgazdasági Hitelügyi Értekezletek Magyar Nemzeti Bizottsága elnökének elnöklése mellett.

Schandl Károly dr. elnöki megnyitó beszédében rámutatott a mezőgazdasági hitel nagy fontosságára és ismertette a kérdés megoldására világ-szerű megindult akciót. Kifejtette, hogy e téren uttörő munkát végzett az agrártechnikusok nemzetközi szövetségének római központja, amely egy szervezetbe tömöríti a világ legkiválóbb agrár-vezetőit.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a római központ képviselője, Tropea föltitkár üdvözölte a magyar bizottságot és az értekezletet, hangsúlyozva a fascizmus legfőbb alapelveit: az állam egyetemleges érdekeinek alá kell rendelni az egyéni

érdekeket.

Ezután Nyulászi János dr. kincstári főtanácsos, a TÉBE igazgatója tartotta meg előadását, amelyben kifejtette, hogy a zöldhitelek és az ingó-jelzálog intézményét ki kell fejleszteni. Demel Aladár kincstári főtaná-

Az ideai vetőmag-akciók

A mezőgazdasági termelés minőségi színvonalának emelése érdekében a földművelésügyi kormány idén ősszel is folytatta minőségi vetőmagvak kiosztását, ami az utóbbi években kitűnő eredményekre vezetett az egész országban.

Az akció keretében 5465 méter-mázsa eredeti nemesített, 92.833 mázsa utántermelt búzavetőmag, 1511 mázsa eredeti nemesített, 10.800 mázsa utántermelt rozsvetőmag, 279 mázsa eredeti nemesített, 1460 mázsa utántermelt ősziárpavetőmag került kiosztásra. A vetőmagot a gazdák kedvezményes áron kapták,

körülbelül ugyanolyan árért jutottak a minőségi vetőmaghoz, mint amit saját terményükért elérhetnek.

Ezenfelül a földművelésügyi miniszter mintegy 110.200 mázsa búzavetőmag és 16.200 mázsa rozsvetőmag kiosztását engedélyezte azoknak a gazdáknak megsegítésére, akik elemi károk miatt vetőmagot önmagukból beszerezni képtelenek voltak.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet!

csos, az Országos Földhitelintézet h. vezérigazgatója, előadásában a hosszulejárati mezőgazdasági hitelek fontosságát hangoztatta és ismertette a Földhitelintézet munkásságának eredményét.

Bikich József kincstári főtanácsos, az OKH igazgatója, a személyi hitel kérdésével foglalkozott előadásában. Rámutatott arra, hogy a személyi hitel biztosítja a gazda számára a forgótőkét. Ezeket a hiteleket a vidéki hitelszövetkezetek folyósítják, kívánatos lenne azonban, ha a gazda ezeket a hiteleket terményei értékesítéséig élvezhetné. Rámutatott arra, hogy a személyi hitel-szükségletek kielégítése terén az OKH-ra és a vidéki hitelszövetkezetekre nagy feladat vár; végül kifejtette, hogy a vármegyei közjóléti szövetkezetek által folyósítandó kölcsönöket célszerű lenne az illetékes helyi hitelszövetkezetek útján kihelyezni.

A mindvégig nagy érdeklődéssel kísért és nagy elismeréssel fogadott előadások után a felvetett kérdések felett beható vita indult meg.

Ezek a gazdák a kölcsön-vetőmag árát jövő ősszel, az új termés betakarítása után fizetik csak vissza.

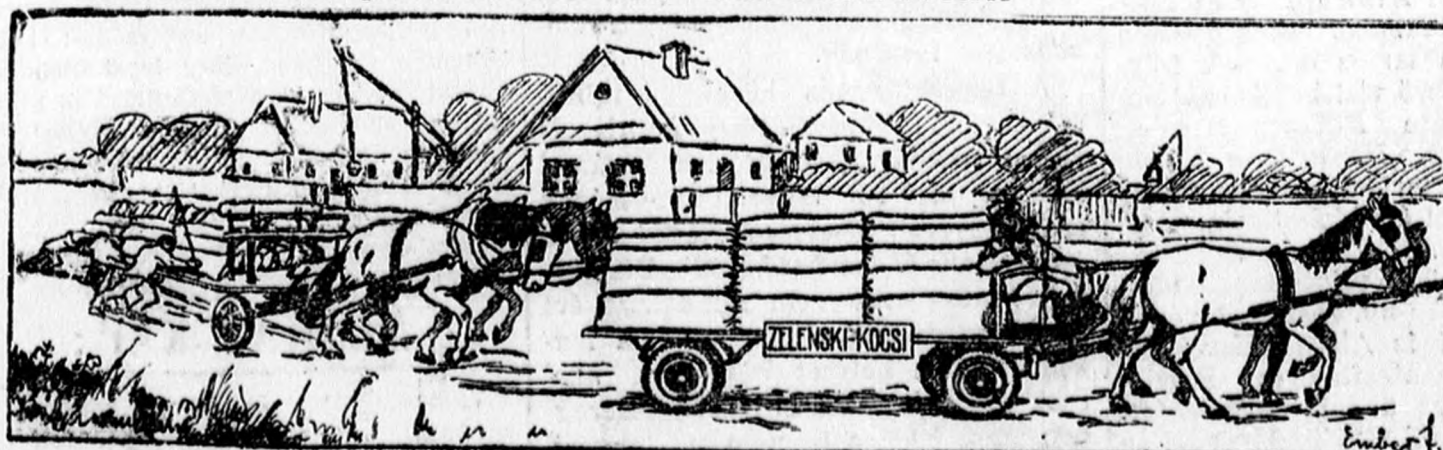
Ez az akció is szolgálta a termelés minőségi színvonalának emelését, mert a keretében kiosztott vetőmagmennyiségnek körülbelül a fele utántermelt nemesített buza és rozs volt.

Hátralékos előfizetőink figyelmébe!

Az idő előrehaladott volta miatt, ismételten és nyomatékosan kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy hátralékos előfizetési díjaikat december hó 15-ig pénztárunkhoz okvetlenül beküldeni sziveskedjenek. Karácsonyi ajándéknaptárunkat ugyanis csakis azoknak küldhetjük meg, akiknek előfizetése a szétküldés időpontjában legalább a folyó év végéig rendezve van. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, tartsák számon a fenti közlésünket.

Többszörös terhet 80 q terhelésig könnyen szállít gumikerekes

ZELENSKI-KOCSI Sárban sem süllyed. Teherautó-pótkocsik és karosszériák

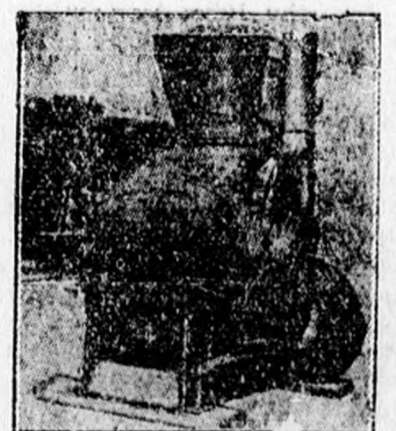


Szab. „Mátyás”-zuzó

legmodernebb egytetemes őrlő-, szártépő- és silótöltő-gépek.

Üzem közben cserélhető szitákkal és metszőkészekkel.

Alacsony fordulatszám.



Gróf ZELENSKI RÓBERT Gépgyár kft., Pestszenterzsébet, Mikszáth-u. 18.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN

DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZAMÁRA!

Hazatérő munkástestvéreink köszöntése

December 4-én délelőtt át Hegyeshalomnál a magyar-német határon az első különvonat, amely magyar mezőgazdasági munkástestvéreinket hozta haza az idegenben elvégzett becsületes munka után.

Magyar szívvél, meleg szeretettel köszöntjük a várva-várt hazatérés óráiban munkástestvéreinket, akik hónapokon át, messze idegenben szereztek becsületet, jó nevet a magyar munkásnak, kötelességük mintaszereit teljesítésével.

Adja a magyarok Istene, hogy a családi otthonban eltöltendő karácsonyi ünnepek után, jó egészségben, töretlen erővel folytathassák munkástestvéreink munkájukat idehaza a maguk és családjuk boldogulása és hazánk felvirágoztatása érdekében.

Isten hozta haza munkástestvéreinket!

ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA
Magyar Királyi Földmívelésügyi Minisztérium.

Olvassa otthon is minden munkás a Vasárnap-ot!

Néhány nap még és újra letelik a Németországban töltött munkaidő. A magyar férfi és női mezőgazdasági munkások ismét visszatérnek otthonukba, hogy idehaza ünnepeljék meg a Szeretet Istenének születési ünnepét, Szentkarácsonyt. Meleg szeretettel köszöntve őket ebből az alkalomból, hivatkozunk arra, hogy a messze idegenben eltöltött hónapok alatt, amikor munkástestvéreinket a hazaszeretet eltéphetetlen, de láthatatlan szálai fűzték ehhez a szebb jövő felé haladó hazához, a VASÁRNAP volt az, amely hétről-hétre kifejezést adott az együvé tartozásnak, együttérzésnek.

Szeretnők,

ha a munkástestvérek és a VASÁRNAP között kifejlődött eme barátságunk szálai most nem szakadnának meg

hanem munkástestvéreink továbbra is megmaradnának olvasótáborunkban. Szeretnők ezt azért is, hogy — ha arra sor kerül — jövőre ismét idejékorán értesüljenek az új külföldi munkalehetőségről, ha pedig erre nem kerülne a jövő esztendőben sor,

Némethy Béla dr. jószágigazgató-sági főtanácsos

Az új földbirtokpolitikai törvény

című munkája a közeljövőben megjelenik. A könyv elsősorban a kishaszonbérletek alakításának, kisbirtokok és házhelyek szerzésének előmozdításáról és más földbirtokpolitikai rendelkezésekről szóló 1940. IV. törvényekkel ismertetését és részletes magyarázatát tartalmazza, de foglalkozik a telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936. XXVII. törvényekkel is, továbbá a törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekkel.

Némethy Béla dr. művét nemcsak a szakemberek, de azok is érdeklődéssel olvashatják, akiket a nemzet legnagyobb kincsének: a magyar termőföldnek és a falu dolgozó népének sorsa érdekel. Különösképpen hasznos segítő eszköze lesz ez a könyv a községi előjárásoknak, gazdaköröknek és faluszövetségi fiókoknak.

A 250 oldalas munka ára a könyv megrendelői részére fürtve 6, kötet 7 pengő. Könyvkereskedésben az ára fürtve 8, kötet 9 pengő lesz. A könyv megrendelhető kiadóhivatalunknál.

Budapest, V., Báthory-utca 24. sz.

akkor az itthon végzendő munkában és harcban éppen úgy mellettük lehessünk tanácsainkkal, felvilágosításainkkal, segítségünkkel, mint voltunk az elmúlt hónapokban. S ez a segítség annál hathatósabb, annál eredményesebb lehet majd, minél szélesebb rétegek állanak mögöttünk.

Felkérjük tehát hazatérő magyar testvéreinket,

közöljék minél előbb itthoni címüket, hogy a lapot minél hamarabb megindíthassuk.

A lap előfizetési díja — negyedévre 1, félévre 2, egész évre 4 pengő — annyira csekély, hogy senki számára különösebb megterhelést nem jelent. Hazafias köszöntéssel a

VASÁRNAP

szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

ÜZENETEINK:

Többeknek: A pénz beváltására vonatkozólag munkástestvéreink a határon kaphatnak felvilágosítást. —

Pincés Károlyné tolmács és társai, Scherping: A pénz beváltására vonatkozólag munkástestvéreink a határon kaphatnak felvilágosítást. Az egész csoportnak üdvözet és nagyon örülünk, hogy lapunknak mindig hű olvasói akarnak továbbra is maradni. — Nickl Erzsébet, Peresnye: 1938-ban kint maradt pénzt ismét megsürgetjük. Sajnos, mint már többször is megirtuk, elég sok időt vesz igénybe ennek a kérdésnek végleges elintézése.

Árvédelmi miniszteri biztosok

A földmívelésügyi miniszter az Alsófehérvári Ármentesítő, Belvizeszabályozó és Vizhasznosító Társulat, a Hosszúfoki Ármentesítő Társulat és az Ivánfenéki Ármentesítő és Belvizeszabályozó Társulat egyes részein jelentkező és a tartós esőzések folytán egyre növekvő vízi bajok hatályosabb leküzdésére Beliczey Miklóst, Békés vármegye főispánját e három vizitársulat árterületére vonatkozó területi hatállyal árvédelmi miniszteri biztosul kinevezte.

A földmívelésügyi miniszter Jandly-Döbrentei Sándor ny. főszolgabírónak a Vág-jobbparti és Alsódudvágyvölgyi Egyesült Ármentesítő és Belvizeszabályozó Társulat ügyei igazgatására miniszteri biztosul történt kirendelése tartamát november 26-tól számított további két évvel meghosszabbította.

Még lehet őszi búzát vetni!

Az Országos Mezőgazdasági Kamara tájékoztatója

A rendkívüli időjárás és egyéb körülmények miatt némely vidéken az őszi búzának szánt terület jelentékeny része még nincs bevetve. Mivel elsőrendűen fontos, országos érdek kívánja, hogy a buzavetés-területben nagy kiesés ne legyen, az Országos Mezőgazdasági Kamara a meghallgatott szakférfiak véleménye alapján ezután is tájékoztatni kívánja a gazdaközönséget az őszi búza késői vetésének kérdésében.

Különösen az a kérdés merül fel a gazdák körében, vajjon érdemes-e még december hónapban búzát vetni, avagy kevesebb kockázattal jár a megkésztet decembertől vetést elhagyni, helyette inkább tavasszal tavaszszubuzát vetni. Ebben a kérdésben a szakembereknek az az általános megállapítása, hogy a tavaszszubuzát vetése többnyire nagyobb kockázatot jelent, mint a decemberben történő buzavetés. Különösen az újabb nemesített búzák eléggé jól bírják a késői vetést, ezek között is legjobban a Fleischmann-féle és a hatvani búzák. A bányai búzák is bírják ugyan a késői vetést, de ezzel elesik az az előnyük, hogy korábban érnek.

Egészen bátran vehető tehát őszi búza, különösen a nemesített fajtákból még decemberben is, ameddig csak a talaj állapota azt lehetővé teszi.

Nem árt az ilyen késői vetésnek az, hogy a vetés után, mielőtt az kikönné, hideg időjárás, fagy következik be, ami a buza kikelését esetleg hosszabb ideig is akadályozza. Ha a buzavetőmagot, vagy akár a buzacsírát is a talajban mérsékelt fagy éri, ez abban nem tesz kárt. A késői vetésnél azonban a szokottnál valamivel több vetőmagot kell használni.

A késői vetés természetesen nem annyira biztos, mint a rendes idejében történő buzavetés, kockázata azonban mégis kevesebb, mint a tavaszszubuzáté. Tavaszszubuzáté őszi szőr is nincs elegendő. Azonkívül a tavaszszubuzáté külemileg nem lévén megkülönböztethető az őszi búzától, a tavaszszubuzáté vásárló gazdákat komoly károsodás érheti, mert nem tudják megállapítani, vajjon a tavaszszubuzáté vásárolt vetőmag valóban tavaszszubuzáté-e. Végül pedig a hazai klímánál a tavaszszubuzáté termesztése általában nagyon kockázatos.

Mindezeknél fogva megállapítható, hogy bárha a decemberi buzavetés távolról sem mondható ideálisnak, ilyen rendkívüli kényszerítő körülmények között a gazdák vehetnek őszi búzát decemberben is addig, ameddig azt az időjárás és a talaj állapota csak megengedi. Számos példa van a múltból arra, hogy még karácsonyi táján vetett búzák is kielégítő terméshozamot adtak.

GAZDAÉLET

Vas megye a mezőgazdaságban kötelező szakképzettség mellett. Horváth Kálmán dr., Vas megye alispánja kötelezően elrendelte, hogy az 50 holdnál nagyobb, közös legelővel rendelkező birtokosságok és legeltetési társulatok vezetőségének két-két tagját ki kell küldeni az évenként rendezendő rét- és legelőgazdasági tanfolyamra. A kiküldetés költségeiről a birtokosságoknak és legeltetési társulatoknak költségvetéseikben kell gondoskodni. Vas megyében ez az első lépés a mezőgazdaságban a kötelező szakképzettség megszerzése felé. A vasmegyei kiküldöttek január 8-tól 18-ig és 22-től 31-ig hallgathatják a pápai gazdasági iskolában a szaktanfolyamokat.

Szőlősgazda-képző tanfolyamok és előadások. A földmívelésügyi miniszter rendeletére Kecskeméten, Kiskunhalason, Miskolcon, Sopronban, Szegeden, Egerben, Kaposváron, Tarcalon, Tolón és Somlóvásárhelyen január 7-től február 10-ig téli szőlősgazdaképző tanfolyamokat tartanak, amelyekre minden 15 évet betöltő hallgató felvehető. A beiratás és tanítás díjtalan, jelentkezni lehet a polgármesternél, illetőleg a községi előjáróságokban. A tanfolyam befejeztével a hallgatók vizsgát tesznek és bizonyítványt kapnak. Ezenfelül a szőlészeti és borászati felügyelők Esztergomban, Nagymaroson, Nagyszőlősen, Jászberényben, Nagykanizsán és Zalaegerszegen a helyes szőlőmívelésről és az okszerű borkezelésről a szőlősgazdáknak háromnapos előadásokat tartanak.

A tengeritermés közel 30 millió mázsa. A földmívelésügyi minisztérium rendkívüli jelentésben számolt be az idei év tengeritermelésének eredményéről. Összesen 29,640.000 q tengeritermés várható. Megállapítja a jelentés, hogy nem mindenütt ért be az egész kukoricatermés. A legkedvezőbb a helyzet Békésben, ahol csak 3%, legkedvezőtlenebb Beregben, ahol 50% a be nem ért tengeri. Az országos átlag 13%, azaz 3.9 millió q.

Gyümölcsstárolót építenek Nyiregyházán. Nyiregyházán gyümölcsstárolót építenek, melynek céljaira a kormány nyolcvanezer pengő állami kölcsönt biztosított.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. Az Országos Mezőgazdasági Kamara december hó 11-én, szerdán délelőtt 10 órakor, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.), rendes közgyűlést tart. A közgyűlés a mezőgazdasági termelés folytonosságának és előmozdításának biztosítása érdekében tett határozati javaslatok megvitatása után további 4 alelnököt választ.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások keresnek elhelyezést:

Sebesy Zoltán (Rákospalota, Pölteberg-utca 43), 48 éves, nős, 2 gyermekes kertész, elhelyezkedést keres. Konyha- és virágkertetésben, valamint méhészetben is jártas. — Koltány László (Sárszentmiklós, Pusztaszarvas, Fejér vm.), összes magas- és alacsonynyomású gépekhez értő gépész, 29 éves, nős, 10 éves gyakorlattal, teherautó, motorkerékpár vezetéshez igazolvánnyal rendelkezik, villanyhoz is ért. — Nagyborsos Erdélyi menekült gazdasági cseléd elhelyezkedést keres. Az igénylő gazdaságok a községi előjáróságok előtt aláírt bérleveleiket továbbítsák az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodának (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.). A cselédek leszerződését a beküldött bérlevél alapján az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda intézi. A leszerződött cselédnek a munkahelyéhez legközelebb eső vasutállomásig való elszállításáról az Országos Menekültügyi Kormánybiztoság gondoskodik, ez tehát az igénylő gazdaságok részére megterhelést nem jelent. A szerződötendő cseléd bére azonban a munkahelyen szokásos béreknél alacsonyabb nem lehet.

MUNKÁT KAP:

Vámos György és Ferenc bélépüszta gazdasága (Komárom vm.), egy feltétlenül megbízható, ügyes, nős gépész-kovácsot keres konvencióra, 1941 január 1-1 belépésre.

MIKLÓS-NAP...

December hatodikát a földkerekség minden táján megünneplik, ahol csak a keresztény szeretet melegsége örömet akar szerezni a gyermek-seregnek a jótékonyágáról és megértő szívéről örökké jelképül maradt antióchiai Miklós püspök emlékeztetőre és szellemében. A magyar Miklós-nap azonban nemcsak a gyermekek várva-várt örvendezése, hanem a felnőttek is, mert a Mikulás szívdobogató várásával, amely a kicsinyek lelkét eltölti, Magyarország kormányzójának névnapja is egyesül minden igaz magyar ember ünnepi érzületében.

A magyar Miklós-nap öröm a gyermeknek, büszkeség a felnőttnek, megnyugvás az öregnek. Mindennél szebben és igazabban egyesíti a valóságos áhitat magasztosságát a hazafias érzés fenségességével. A jelkép, amely Miklós püspök szerető simogatásában a kicsinyek álmát édesíti meg, ugyanaz marad a felnőttek nappalát nyugodttá és biztonságossá varázsló Kormányzó népszerű alakján át is.

Ma különösen, amikor megint szemben áll világszerte a szeretetlenség, a gyűlölet, a népek és nemzetek egymást számonkérő megemlékezése.

A magyar Miklós-nap ezekben a felelősségteljes időkben nemcsak a keresztény szeretet áldó kiteljesülését jelenti a lemondani és adnivaló megértésben, hanem a hazafias gondolat megvalósulását a teljes és hiánytalan összefogásban is a magyar jövő kiépítésére.

S ha ezt jelenti, olyan keresztény, magyar ünnep, hogy minden magyar család boldogulását eredményezheti a magyar igazság eljövendő diadalában. Mézes János

KRÓNKA

Örömmel jelentjük,

hogy a földművelésügyi minisztérium a „káposztakrach“ megelőzésére közel 500 vagon káposztát vásárolt, s abból 200—350 vagon savanyított káposztát állítanak elő. A földművelésügyi kormány ezt az akciót tovább folytatja; — ha az országban bárhol eladatlan káposzta van, az érdekeltek forduljanak a földművelésügyi minisztérium (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) IX/A főosztályához...

hogy Miskolc városa évente tíz erdélyi és tíz székely gyerek nevelésére vállalt kötelezettséget. A székely gyermekeket sokgyermekes családokból, az erdélyieket pedig elrománosított magyar gyermekekből válogatják ki; a székelyeket kereskedelmi, a többieket értelmiségi pályára nevelik...

Sajnálattal számolunk be róla,

hogy a vadzvízek súlyos károkat okoznak, nemcsak azzal, hogy az őszi munkálatok elvégzését hátráltatják, hanem azzal is, hogy terjesztői a májmetélynék. Reméljük, hogy a kormány a vadzvízek levezetése mellett a fertőzött vidékek állatállományának olcsó védőoltására is módot talál.

hogy a Hangya ötven szövetkezeti székházat épített a Kárpátalján, azonkívül gyümölcsstároló telepeket, raktárakat és hűtőket létesít, hidmérlegeket állít fel ott, ahol szükséges...

Olcsó lábbelít a falu népének!

A felvidéki területek visszacsatolása után az agrártársadalom körében nagyon elterjedt a gummicsizmák és gummicipőknek a használata, amely különösen nedves, sáros időjárás alkalmából bizonyult hasznosnak.

A mai viszonyok között, amikor gummicsizmához hozzájutni nem lehet, az agrártársadalom esetében része a talpbőrhiány és a rendelkezésre álló rossz lábbeli miatt sokat szenved a hidegtől, ennek következtében számos községben, különösen a gyermekek, nagyszámban betegszenek meg

és huzamosabb időn keresztül az iskolát sem látogathatják.

A miskolci mezőgazdasági kamara mellett működő Felvidéki Gazdák Beszerző Csoportja felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz aziránt, hogy

gummicsizma- és cipő-akció mellett egy bakancsakció sürgős életrehívása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.

A felterjesztésben az akció lebonyolításával a Hangyát javasolta megbízni.

A Futura tavaly a gazdáktól tizenkétfélmillió q búzát vett át

November 27-én tartotta a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága XXI. évi rendes közgyűlést, Térfi Béla ny. miniszter elnöklésével. A közgyűlés letárgyalta az igazgatóság összefoglaló évi jelentését, amelyet dr. vitéz Darányi Béla miniszteri tanácsos, a Futura alelnök-vezérigazgatója terjesztett elő.

Magyarország 1939. évi búzatermése — a visszatért Felvidék természet-eredményének beszámításával — 30,8 millió métermázsára növekedett és mintegy tízmillió métermázsás kiviteli felesleg értékesítésének gondos előrelátást követelő feladatát jelentette a Futura számára.

A Futura az egész országra kiterjedő bevásárló szervezete révén

12 millió q búzát vett át a gazdáktól

és ezzel zavartalan értékesítési lehetőséget teremtett számukra.

Dr. Schandl Károly titkos tanácsos a Futura részvényeseinek nevében az intézet vezetőségének, valamint a tisztviselői karnak elismerését és köszönetet fejezte ki.

A közgyűlés az alapszabályszerű időtartamra újból megválasztotta az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot.

A közgyűlést követően a Futurának az egyes mezőgazdasági kamarák körzeti beosztása alapján megszervezett hat gazdavasztmánya Máriaóssy Mihály gazdasági főtanácsos elnöke alatt együttes ülést tartott.

HIREK

Gondolj-e rám...?

Gondolj-e rám néha... néha
Szíved szerelmére?
Ifjú szívem Téged imád,
Álmok szép tündére...

Éjjel, nappal veled szövöm
Mesék aranyaszálát,
Szerelmesen építgetem
Vágyunk kis hajlékát.

Ugy-e előssz... követsz engem
Szerelmes szép párom?
Tudom, nem lesz boldogabb pár
Ezen a világon!

Mint a gerle turbékolunk,
Csókért csókot adunk,
S örömkönnnyben fürdik majd a
Kicsiny birodalmunk!

MISÁK FERENC.

A Magyar Földrajzi Társaság ünnepi vacsorán adta át Teleki Pál gróf miniszterelnöknek a társaság tiszteletbeli elnökévé történt megválasztásáról szóló okmányt, Csáky István gróf külügyminiszternek pedig a tiszteletbeli taggá történt választásáról szóló okmányt, majd leleplezték Cholnoky Jenőnek, a társaság elnökének arcképét.

Báránys Károlyt miniszteri osztályfőnökké nevezték ki. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Báránys Károly dr. miniszteri tanácsost miniszteri osztályfőnökké nevezte ki. Ez az előléptetés őszinte örömet kelt az ország gazdasági köreiből, amelyek Báránys Károly kiváló képességeit, nagy szaktudását, önzetlen közérdekű tevékenységét mindig nagyra becsülték.

Vadászati tilalom Erdélyben. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a visszacsatolt keleti és erdélyi területen a vadászat tilos. Kivételt képez a farkas, a vad-disznó és kártékony madarak egész sora, valamint decemberben a mezei nyul és a fácánkakas vadászata.

Nagyszekeresi háziipari fonó- és szövőtanfolyam. Az iparügyi miniszter Nagyszekerés községben három hónapi időtartamra háziipari szövő- és fonótanfolyam tartását engedélyezte, mely tanfolyam működését megkezdte. A tanfolyam a nagyszekeresi Gazdakör női szakosztályának kebelében működik s az oktatást Szolnoky Rózsa oktató végzi.

December 16-án tárgyalják a nyilasok bünperét. A királyi ügyészség elkészítette Wirth Károly, a letartóztatott nyilasképviselő és 23 társa államfelforgatási bünperében a vádiratot. Az ügyészség a 24 vádlottat egyrendbeli felségsértés, kétférfélfüggyilkosság, hatóság közege elleni erőszak elkövetésére létrejött szövetség büntetvével és más büntetkekkel vádolja. A törvényszék a bünügyben december 16-ra tűzte ki a tárgyalást.

A Rákoshelyi Baktériumölő kitérő hatóságáról a magyar gazdák így írnak: Kovács László (Hajdunánás): Kérek 6 liter Rákoshelyi Baktériumölőt, mert kiváló háziismernek bizonyult; továbbra is alkalmazni fogom. — Nikiházi Ferenc g. ispán (Ilkaha): Kérek postafordultával 10 liter baktériumölőt elküldeni, mert nélkülözhetetlen. — Vekerdi Gyula (Bárán): Mivel, hogy nálam is, mint sok másnál, bevált egy baromfinak, mint a sertéseknek, ezért is kérek 10 liter. — Gulya Mihály (Füzessyarmat): Az Ön Rákoshelyi Baktériumölőszert ezután is hálásan köszönöm, meglepő eredményt értem el. Kérek utánvételt 10 liter. — Ismerje meg Ön is e kitérőben bevált háziiszer és rendeljen meg ma: Aultitzky Ottó vegyszerkereskedőnél, Budapest, VII., Dohány-u. 84. sz.

SPORTHIREK

Az olasz-magyar válogatott labdarugómérkőzés a genovai stadionban 1:1 arányban döntetlenül végződött. Az eredmény, ahhoz mérten, hogy Olaszországgal szemben tizenöt év óta nem sikerült győzelmet aratnunk, nem jelent sikertelenséget. Egy kis szerencsével le is győzhettünk volna az olasz együttest. A kiegyenlítő magyar gólt a nagyváradi Bodoia rugta. Az V. magyar-olasz tornamérkőzésen Magyarország 287,5 pontot,

Pattogatni való tengerit,

(Popping) fehér és tarka babot, lencset napi áron vásárol. Szombathy István kft. Budapest, IX., Nagyvásártélp. Minta küldendő.

Olaszország 282,9 pontot szerzett. A mérkőzést Budapesten tartották meg. Egyénileg első: Mogyoróssy 48,2 ponttal. Gyűrűn: Gadl 9,9 pont. Korlátlan: Tóth és Guglielmetti 9,8—9,8. Lovon: Neri 9,7. Nyújtón: Mogyoróssy 9,8. Műszabadyakorlatban: Pataky 10.

A Magyar Vízipóló Kupa második fordulóján a BSE 3:1-re verte az MTK-t.

Falu-Gazdaszövetség

A Balatonudvari Gazdakör ünnepe

Zsufolásig megtöltötte a Balatonudvari Gazdakör új székházának nagytermét az ünneplők tömege. A falu népe Siskey Imre ref. tanító és Somogyi Imre gazdakör elnök vezetésével sorakozott fel. Az ünnepség célja, hogy megvitassák azokat az időszaki gazdakérdéseket, amelyek elsősorban érdeklik a falu népét. A gazdák között ott láttuk Szabó Gyula alelnököt és Muzsai Károly gazdavezetőt is. Az ünnepség Fodor Gyula Máv-hivatalnok költő szavallataival kezdődött, majd Papszt Lajos gazdafüjü hegedült, Csima Gábor nagyszzerű szavallatokat adott elő. Magyar ruhás leányok pedig népies magyar táncokat mutattak be.

Ezután Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség igazgatója beszélt a nemzeti összefogásról, kiemelve azt, hogy

csak az egységes összetartó nemzetek állhatják meg helyüket a mai történelmi időkben.

Utána Czermann Antal, a kiváló országgyűlési képviselő tartott előadást, kifejtve, hogy

ma minden magyarnak kötelessége odaállni és támogatni a nemzet elhivatott vezetőit, mert csak így biztosíthatjuk a régi szentistváni birodalom kialakulását.

Az ünnepség végén Siskey Imre ref. lelkész köszöntötte a közönséget, valamint az előadókat. A gazdaköri ünnepség Radocsay László, a kerület képviselőjének elterése s a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Párkányánai járási értekezlet

Dr. Zsiga János járási főszolgabíró vezetésével népes járási tiszt értekezletet tartottak Párkányban a községi orvosok bevonásával. Az értekezleten ott volt a vármegye, a Faluszövetség és több más intézmény képviselője. Az értekezleten 17 körjegyzőség vett részt. A Faluszövetséget Szekeres László dr. igazgató képviselte.

A járási értekezlet elhatározta, hogy a Faluszövetséget munkásságában minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja.

Eppen ezért mindazok a községek, amelyek még nem tagjai a Szövetségnek, a következő esztendőre belépnek tagul, hogy ezzel is igazolják elismerésüket a Faluszövetség nagy munkája iránt, amelyet immár 20 esztendője a magyar falvak érdekében kifejt. A járási értekezlet kérte a Faluszövetséget, hogy a tél folyamán a három körzetbe gyakorlott előadókat küldjön ki, akik falusi népünket felvilágosítják az időszaki gazdasági kérdésekről.

Végezetül a járás kiváló főszolgabírája, Zsiga János dr. mondott köszönetet a Faluszövetségnek.

Uj árrendeletek

Apró nyersbőrök

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa november hó 19-én kezdődő érvénnyel megállapította az apróbőrök, vagyis a juh-, bárány-, kecske-, gida- és szörmebőrök legmagasabb árát és egyben termelők részére fizetendő legalacsonyabb árát. Az első minőségű juh- és báránybőrök legmagasabb és legalacsonyabb termelői ára 1.50—3 pengő között változik, a báránybőröké kilogrammonként 2.80—3.30 pengő között, az erdélyi különleges Ia minőségű prém-báránybőrök közül a racka 0.50—2 pengő, a karakul báránybőr 5—10 pengő, a szamosmenti szürke báránybőr 2.50—10 pengő, a prém- és sapkabáránybőr 3—4 pengő darabonként. A II. minőségű juh- és báránybőrök termelői ára 10 százalékkal, a III. minőségű 20 százalékkal, a IV. minőségű juh- és báránybőrök legmagasabb és egyben legalacsonyabb termelői ára pedig 50 százalékkal alacsonyabb, mint az I. minőségüké.

Az I. minőségű kecskebőrök legmagasabb és legalacsonyabb termelői árát a rendelet darabonként 2.80—7 pengőben szabta meg, amely aránknál a II. minőségű kecskebőrök ára 20 százalékkal alacsonyabb. A gidabőrök legmagasabb és legalacsonyabb termelői ára I. minőségben darabonként 0.35—2.25 pengő, II. minőségben ennél 40 százalékkal kevesebb.

Szörmeclára alkalmas pejsikó bőrének legmagasabb és egyben legalacsonyabb termelői ára darabonként, I. minőségben 12, II. minőségben 6, III. minőségben 3 pengő. A különböző minőségek a kereskedelmi szokások és az árelenőrzés országos kormánybiztosa által jóváhagyott átvételi szabályzat szerint állapítandók meg. A fenti árak légszáraz sulyra értendők és a rendelet feltünteti, hogy ezekből az árakból hány százalékkal számítandó át a légszáraz suly, ha az átadás zöldsúlyban történik. Megállapítja egyúttal a rendelet azt is, hogy az apróbőröknek a termelőtől való megvételével foglalkozó kereskedők költség és kereskedői haszon fejében mit és mennyit számíthatnak fel.

Cserzőgubacs

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa a cserzési célokra alkalmas gubacsért a gyűjtők részére fizetendő legmagasabb és egyben legalacsonyabb termelői beváltási árát a beváltó telepére szállítva métermázsánként, I. osztályu gubacsra 10, II. osztályu gubacsra pedig 8 pengőben szabta meg. A gyűjtőktől vásároló beváltók részére fizetendő legmagasabb és egyben legalacsonyabb beváltói eladási ár, a feladóállomáson vasuti kocsiba rakva métermázsánként, I. osztályu gubacsért 18.50, II. osztályu gubacsért 16.50 pengő.

Erdőbirtokosoknak, ha a gubacs szárítását és kezelését maguk végzik, a beváltók részére megállapított árakat kell kifizetni, míg az erdőbirtokos a gyűjtőknek a gyűjtők részére fentebb megállapított árakat tartozik kifizetni. A Magyar Bőripari Nyersanyag Beszerző, Elosztó Rt.-nak bizonymányosai a beváltók részére megállapított árakhoz kezelési költség és haszon címén métermázsánként legfeljebb 1.25 pengőt számíthatnak hozzá.

Szinszappan

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki a szinszappan árának szabályozásáról. A rendelet, amely a Budapesti Közlöny december elsejéi számában jelent meg, a szinszappan legmagasabb gyári eladási árát 100 kilogrammonként 126.60 pengőben állapítja meg, 1—50 kilogram vásárlás esetén, 124.60 pengőben 60—179 kilogram vásárlás esetén, 123.60 pengőben 180—350 kilogram és 121.60 pengőben 360 kilogramon felüli mennyiség vásárlása esetén. Ezek az árak forgalmiadó nélkül, a vevő telephelyének

vasutállomásán értendők. A negyedikilogramos vagy ennél nagyobb sulyú vágásokban forgalomba hozott szinszappan fogyasztói ára az ország egész területén egységesen, forgalmiadóval együtt 1.52 pengő kilogramonként. Az illatosított és különlegesen csomagolt szinszappan ára szintén emelkedett. A most kiadott szinszappan-árrendelet a visszacsatolt erdélyi területre is érvényes, ott azonban a szappan jelenlegi árának lényeges lezállítását jelenti.

Katonai lóvásárlások

A m. kir. Honvéd Központi Lóvásárló Bizottság tervezte a december 17—20 közti időben tartandó lóvásárlásokról:

1940. évi december hó 17-én, 9 órákor: Sárbogárd; 11 órákor: Simontornya; 13 órákor: Dombóvár.

1940. évi december hó 18-án, 9 órákor: Pincehely; 11 órákor: Lajoskomárom; 13 órákor: Lepsény.

1940. évi december hó 19-én, 8 órákor: Sárszentmihály; 11 órákor: Bakonysárkány; 13 órákor: Pér.

1940. évi december hó 20-án, 9 órákor: Ács; 11 órákor: Szöny; 13 órákor: Tata.

TALÁLJA KI!

SZÓREJTVÉNY

konokság **M B R**
(a = e) (—6)

A Találja! helyes megfejtését az 52-ik számban közöljük. A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V. Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetői táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékkuk nincs.

A 46-ik számban közölt Találja ki! helyes megfejtése:

GÖRÜGORSZÁG

Megfejtette: hatvanhárom olvasóink. Jutalomkönyvet nyert: Szabó József (Balatoncsicsó és Buda István (Kapos-pula).

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajítás.

December 8., vasárnap. Kisújszállás oák. Monor oák. — December 9., hétfő. Bares oák. Cece oák. Dunapataj oák. Dunavece oák. Fertőszentmiklós oák. Füzesabony oák. Irsa oák. Kismarja oák. Nagymaros ok. Ricsé oák. Szepetke oák. Várpalota oák. Vásárosnamény oák. — December 10., kedd. Dunapataj oák. Gönc oák. Némethely oák. Pápa o. ló- és szm.-vásár. Szabadhidvég oák. Zalaegerszeg hák. — December 11., szerda. Abaujszántó oák. Jászberény oák. Pápa o. se. és ok. Sárospatak oák. Vajszló oák. — December 12., csütörtök. Devecser há. Diósgyőr hák. Kiszáll. felh.-ával. Jánk oák. Keszthely oák. Mád ok. Mezőkövesd há. Nyirbátor oák. Orosháza oá. Sarkad oák. — December 13., péntek. Körmeny oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Orosháza ok. Sarkad oák. Vásárosmiske oák. Villány oák. — December 14., szombat. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban.

Szerkesztői üzenetek

Baracs, Szécheny-telep. Használt gramofonlemezeinek értékesítése végett forduljon Reményi Mihály céghez, Budapest, VI. Király-u. 58. — Gazd. Egyes. Mezőtur. Előfizetésük folyó év július 31-én lejárt.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 8.:

8: Ébresztő. Hanglemezek. 9.45: Hírek. 9: Unitárius, 10: Református istentisztelet. 11: A Tűzharcos Szövetség minklátnapi országos díszbáborozása a Magyar Művelődés Házában. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Székesfővárosi zenekar. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Magyar-horvát labdarugómérkőzés közvetítése Zágrábról. 15.45: Kristály Aladár dr.: „A burgonyatermesztés fokozása.” 16.15: Táncczene. 16.35: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: Honvédműsor. 18: Magyar nóták. 19: Hírek. 19.20: Sporteredmények. 19.25: „Magyar paraszt a szinpadon.” Jelenetek színművekből. 20.40: Hírek, időjárás.

HÉTFŐ, XII 9.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 15.20: Hanglemezek. 16.15: Előadás. Adyról. 17.15: Zongora. 17.45: Előadás. 18.15: Katonazene. 19.20: Kiss Ferenc és Uray Tivadar előadójátéka. 20: „Sibyllus”-est.

KEDD, XII. 10.:

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Postászenekar. 15.20: Cigányzene. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Hanglemezek. 18.05: Előadás. 18.30: Basillides Mária énekel. 19.20: Székesfővárosi zenekar.

SZERDA, XII. 11.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 15.20: Melles-zenekar. 16.10: Előadás. 16.20: Közvetítés Csik-megyéből. 17.15: Cigányzene. 17.50: Kolozsvári vidám történetek. 18.15: Brahms-művek. 19.20: Elbeszélés. 19.40: Előadás.

CSÜTÖRTÖK, XII. 12.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Katonazene. 15.20: Hanglemmez. 16.15: Ruzsin műsor. 17.15: Hanglemmez. 17.35: Hatos Géza dr.: „Tanácsok az ezévi téli takarmányozásra.” 18: Cigányzene. 18.30: Küllügyi negyedóra. 19.20: Gitár-est.

PÉNTEK, XII. 13.:

12.10: Magyar nóták. 13.30: Szalonzene. 15.20: Táncczene. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Zongora. 17.45: Versek. 18.15: Filmdalok. 18.30: Sportközlemények. 19.20: Cimbalom. 19.30: Filharmonikus hangverseny.

SZOMBAT, XII. 14.:

12.10: Ifjúsági énekkarok. 12.55: Hegedű. 13.30: Hanglemezek. 15.20: Cigányzene. 16.10: Bábszínház-közvetítés. 17.15: Hangfelvétel. 19.20: „Tarka-est.”

Budapest II. Kedden, december 10-én. 18.30 órákor: Mezőgazdasági félóra. Szombaton, december 14-én, 19.30 órákor: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

Életbeléptek a felemelt decemberi terményárak. December elsejével úgy a kenyérmagvak, mint a kötött mezőgazdasági termények ára a vonatkozó kormányrendeletek és az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosságának rendelkezései értelmében emelkedik.

A buza és rozs a feladóállomásokon és budapesti paritásában egyaránt mm-ként 15 fillérrel drágul. Hasonlóan emelkedik a minőségi buza ára is. A szokványminőségű zab árjavulása, minden relációban 25 fillér. Árnyalag legkisebb az áremelkedés a sörárpánál, amennyiben mind a három fajta sörárpa átvételi ára, amely tudvalevően budapesti paritásában állapított meg, mázsánként csak 10 fillér. A kétféle takarmányárpa és az ipari minőség 20 fillérrel drágul. Ezzel szemben legjelentékenyebb az áremelkedés a kukoricánál, amelynek átvételi ára mind a hat körzetben mázsánként 80 fillérrel javult.

Az olajos magvaknál és hüvelyeseknél a következő áremelkedések lépnek életbe. A repce ára december végéig 45 pengő, a jövő év január 1-től a termelők részére engedélyezett 5 pengős felár megszűnik, vagyis az átvételi ára 40 pengőre csökken a jövő hónapban. A napraforgómag 1 P-vel emelkedik. Valamennyi bab-, borsó- és lencsefajta ára mázsánként 20 fillérrel javult. Az őrlemények közül a korpá és takarmányliszt 15 fillérrel lesz drágább decemberben.

Magpiac. Árak helyt vidéki vasutállomáson, 100 kg-kint, minőség szerint: koles, fehér 40—42, vörös 40—41, egyéb 39—40, uradalmi kék mák 240—246, lucernamag, nyers, arankás 360—435, fehérbárcás, ab Budapest 295—302.50, bíborheremag 145—155, muharmag 45—50, tavaszi búkköny 46—51, szőszösbúkköny 85—98, csillagfürt, fehér, laposmagyu 27.50—28.25 P. Az árkormánybiztosság által megállapított árak: Viktória-borsó, sterilizált 50.40, expressz, sterilizált 40.40, dunai fehér szokványbab 41.40, lencse, nagyszemű, sterilizált 62.40, közepesemű, sterilizált 50.40, kisszemű, sterilizált 40.40 P.

Abraaktakarmány. Árak mm-kint, kicsinyben, Budapesten: buzakorpa 17.15, napraforgópogácsa belf. 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kőkuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, haliszt 49.50 pengő.

Takarmányvásár. Árak métermázsánként pengőben: Rétszéna Ia 10—10.20, IIIa 8—9.20, IIIa 6.50—7, muharszéna 9.60, lucernaszéna 12—12.20, réti- és lucernaszéna keverék 12, muhar- és lucernaszéna keverék 12, rozsszalma 4.10 pengő.

Préselt takarmány- és szalmaárak. A jözséfvárosi pályaudvaron november 18-án és 21-én jegyzett nagykereskedelmi árak: rétszéna, 6 Ia 10.50—10.70, muharszéna 9.70, lucernaszéna 12.20—12.70, löhereszéna 11.20—11.70, zabosbúkkönyszéna 10.70, korpá 17—18, tavaszi szalma 5—5.70, rozsszalma 4.70, buzaszalma 4.50—4.90 pengő métermázsánként.

Sertés. Árak: Ia uradalmi 154, Ia szedett 152, IIIa szedett 142, Ia öregsertés 148, angol tőkesertés 152, Ia angol sonkasüldő 152, IIa angol sonkasüldő 142—148 fillér kg-kénti elősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosókról. Ia belföldi jármosókor és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 90—95, Ia belföldi jármosókor és beállítani való tinó 480—550 kg-os 88—93, Ia belföldi jármosókor és beállítani való tinó (fehér) 88—93, 1½ éves tenyészisző 95—105, 1½ éves tinó 85—90, fiatal hasas és frissfejős tehén 110—115 fillér, kg-kint.

Vágómarha. Árjegyzés elősúlyban: Bika, magyar IIIa 64, tarka, Ia 98—102, IIa 82—96, IIIa 56—80, ökör, magyar IIa 82—88, IIIa 56, tarka, Ia 112—120, IIa 88—110, IIIa 56—82, tehén, magyar, Ia 104, IIIa 56, tarka, Ia 101—110, kivételesen 114, IIa 72—100, IIIa 54—70, bivaly, magyar 28, növendék 58—104, kicsontozni való 21—53 fillér.

Ló. Árak: Csikó 280, könnyebb kocsiló (hintós és jukker stb.) 650—850, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 550—1200, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 350—550, alárendelt minőségű ló 80—340, vágóló 40—250 P.

Gyümölcs-pálinka. A gyümölcs-pálinkafélék ára e héten körülbelül két pengővel drágult és élenk vételek mellett, azonnali szállításra történtek vételek. Törkölypálinka 8, seprőpálinka 8.20, szilvórium 9—9.50, barackpálinka, minőség szerint 10—11, cserpálinka 9.50, borpárlat, alacsony- és magasfoku 14 P-ig terjedő áron kelt el + 4% forgalmi adó. Borpárlat, avinálási célokra, 10.50—11 pengő. Az árak 10.000 literfokukint, III. táblázat szerint értendők.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten szilárdulás volt tapasztalható. Miután a kormány figyelmét több oldalról a direkttermő borok erős keresletére és ellenőrzésére hívták fel, a kereslet áttért az oltványborokra, amelyből nagy tételek cseréltek gazdát. Miután az egyes piacokon máris érezhető az áruhiány, a kereskedelem minden igyekezettel szeretné a meglévő készleteket piacra csalni. Kistermelőknél az Alföldön bor alig van és azt intervenció árán alul seprősen ab pince vásárolni nem lehet. Óborért nagyobb tételben 10.50—11 pengőért fizettek Malligand-fokonként, kevés kínálat mellett. A minőségi borvidéken, Tokajban, változatlanul nagyon szilárd a piac és 20 pengő alul bort kapni nem lehet. Egerben az alacsonyfoku kistermelői bor kifogyóban van. Az utóbbi napokban Mórton magasabbfoku bor iránt mutatkozik erősebb kínálat. Egészen csekély kivétel csak tokaji és más minőségi borokban van.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35.(saját ház)

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.